

Thư Thứ Nhì của Phao-lô gửi Ti-mô-thê

(2 Ti-mô-thê)

Mục-đích: Ban các lời chỉ-dẫn cuối-cùng và sự khuyến-khích cho Ti-mô-thê, người coi-sóc hội-thánh Ê-phê-sô

Người viết: Phao-lô

Gửi cho: Ti-mô-thê

Ngày viết: Vào năm 66 hay 67 SC (Sau Christ Giáng-sinh) từ nhà tù ở Rô-ma. Sau một hay hai năm được tự-do, Phao-lô lại bị bỏ tù rồi bị hành-quyết dưới đời Hoàng-đế Nê-rô.

Bối-cảnh: Phao-lô thật sự ở một mình trong tù; chỉ có Luca ở đó với ông. Ông viết bức thư này để chuyển cây đuốc cho các nhà lãnh-đạo hội-thánh thế-hệ mới. Ông cũng yêu-cầu các bạn đến thăm-viếng, xin gửi đến các sách của ông, đặc-biệt là các tấm Thánh-Kinh bằng da—có thể là các bản của Cựu Ước và các bản viết Thánh-Kinh.

Câu gốc: “Hãy cần cù trình diện người được chấp-nhận đối với Đức Chúa TRỜI như một công-nhân, là kẻ không phải bị xấu-hổ, luận-giải chính-xác lời của lẽ thật.” (2.15)

Nhân-vật chính: Phao-lô, Ti-mô-thê, Luca, Mác, và những người khác

Chỗ chính: Rô-ma, Ê-phê-sô

Nét đặc-trung: Vì đây là bức thư chót, nó tiết-lộ trái tim của Phao-lô và thứ-tự ưu-tiên của ông—giáo-lý đứng-đắn, đức-tin bền-đỡ, sự nhẫn-nại tin chắc, và tình thương chịu đựng

Ý chính: “Lời cuối-cùng” thật là quan-trọng. Khi một nhân-vật quan-trọng và có nhiều ảnh-hưởng sắp qua đời, người ta chờ đợi nghe các lời của người đó, các lời có sự am-hiểu và khôn-ngoan. Sau đó, các lời đó được lặp đi lặp lại khắp nơi. Một trong các vị trong lịch-sử được yêu-mến, có ảnh-hưởng, và có sự hiểu-biết nhiều nhất là sứ-đồ Phao-lô. Và chúng ta có các lời cuối-cùng của ông. Đối diện với cái chết vì bị buộc tội là người theo Giê-xu Na-xa-rét, Phao-lô bị bỏ trong nhà tù lạnh-lẽo tại Rô-ma. Biết rằng sắp bị hành-quyết (4.6), Phao-lô viết xuống các tư-tưởng cuối-cùng này, gửi cho Ti-mô-thê, người “con” trong đức-tin. Đây là bức thư cuối-cùng, đầy xúc-động và thân-mật nhất trong tất cả thư của Phao-lô.

Lời mở đầu của Phao-lô âu-yếm như tình thương mà ông có đối với Ti-mô-thê rịn ra từ mỗi câu một (1.1-1.5). Đoạn, ông nhắc-nhở Ti-mô-thê về phẩm-hạnh cần có của người chăn trung-tín của Giê-xu Đấng Christ (1.6-2.13). Ti-mô-thê nên nhớ đến sự kêu gọi của mình và nên sử-dụng các ân-tử của mình một cách dạn-dĩ (1.6-1.12), nắm lấy lẽ-thật (1.13-1.18), chuẩn-bị các người khác để theo mình trong mục-vụ (2.1-2.2), hãy chịu kỷ-luật và sẵn-sàng chịu đựng những đau-khổ khó-khăn (2.3-2.7), và gìn giữ mất và trí của mình tập-trung nơi Đấng Christ (2.8-2.13).

Phao-lô thách-thức Ti-mô-thê nắm giữ giáo-lý chính-đáng, bác-bỏ các cuộc tranh-luận khờ-dại và sai lầm, nhưng phải biết Lời (2.14-2.19), và phải gìn giữ đời sống mình trong sạch (2.20-2.26). Kế đó, Phao-lô cho Ti-mô-

thê biết trước sự chống-đối mà các tín-nhân phải đương đầu vào những ngày cuối-cùng từ những kẻ tự-phụ dùng hội-thánh vì lợi riêng và dạy các giáo-lý mới và giả (3.1-3.9). Ông bảo Ti-mô-thê chuẩn-bị bằng cách nhớ các gương của ông (3.10-3.11), hiểu nguồn-gốc thật của sự chống đối ấy (3.12-3.13), và tìm sức mạnh và quyền-năng trong lời của Đức Chúa TRỜI (3.14-3.17). Đoạn Phao-lô giao cho Ti-mô-thê một trách-nhiệm xúc-động: truyền-giảng Lời (4.1-4.4), và làm tròn nhiệm-vụ của mình cho đến chết (4.5-4.8).

Phao-lô kết-luận bằng các yêu-cầu cá-nhân. Trong những lời cuối-cùng này, ông tiết-lộ sự cô-đơn của mình và tình yêu mạnh-mẽ của mình đối với anh em và chị em của mình trong Đấng Christ (4.9-4.22).

Đã chưa từng có một người nào khác như Phao-lô, một sứ-đồ giáo-sĩ. Ông là một người có đức-tin sâu-sắc, tình yêu bất-từ, hy-vọng bất-biến, lòng tin vững-chắc kiên-trì, và sự am-hiểu uyên-thâm. Và ông đã được Đức Thánh Linh hà-hơi để viết xuống cho chúng ta thông-điệp của Đức Chúa TRỜI. Khi quý vị đọc 2 Ti-mô-thê, xin biết rằng quý vị đang đọc các lời cuối-cùng của vĩ-nhân này của Đức Chúa TRỜI—các lời cuối-cùng gửi cho Ti-mô-thê và cho tất cả những ai tự-xưng là đi theo Đấng Christ. Xin tái cam-kết để đứng vững một cách can-đảm vì lẽ thật, biết Lời và được Đức Thánh-Linh ban cho quyền-năng.

**Thư Thứ Nhì của Phao-lô gửi
Ti-mô-thê
(2 Ti-mô-thê 1.1-2.21)**

1. Các nền-tảng phục-vụ của Christ-nhân (1.1-2.26)

Lời chào-thăm mở đầu (1.1-1.2)

1Phao-lô, một sứ-đồ của Đấng Christ Giê-xu qua ý-muốn của Đức Chúa TRỜI, theo lời hứa có sự sống trong Đấng Christ Giê-xu,

²Gửi Ti-mô-thê, đứa con yêu-mến của ta:

Ân-diễn, khoan-dung và bình-an từ Đức Chúa TRỜI là Cha và Đấng Christ Giê-xu là Chúa của chúng ta.

Tình thương của Phao-lô cho Ti-mô-thê (1.3-1.5)

³Ta tạ ơn Đức Chúa TRỜI, Đấng ta phụng-sự với một lương-tâm trong sạch từ tổ-tiên của ta, trong khi ta không ngớt nhớ đến ngươi trong các lời cầu-nguyện của ta đêm và ngày, ⁴khát khao muốn gặp ngươi, ngay cả khi ta nhớ lại những giọt nước mắt của ngươi, ngõ hầu ta được đầy niềm vui. ⁵Hồi tưởng về đức-tin thành-thật ở bên trong ngươi, là đức-tin đầu tiên đã ở trong Lô-ít bà ngoại của ngươi, và Ô-nít mẹ của ngươi, và ta chắc rằng nó cũng ở trong ngươi.

Phao-lô khuyến-khích Ti-mô-thê nên trung-tín (1.6-1.18)

⁶Và vì lý-do này, ta nhắc-nhờ ngươi nhen lại lần nữa ân-tử của Đức Chúa TRỜI ở trong ngươi qua việc đặt bàn tay của ta lên. ⁷Vì Đức Chúa TRỜI đã chẳng cho chúng ta một linh nhút-nhát, nhưng linh có quyền-năng và tình thương và kỹ-luật. ⁸Bởi vậy, đừng xấu-hổ về sự làm chứng về Chúa của chúng ta, hay về ta là tù-nhân của Ngài, nhưng hãy liên-kết với ta trong việc chịu khổ vì tin-lành theo quyền-năng của Đức Chúa TRỜI, ⁹là Đấng đã cứu-rỗi chúng ta và đã gọi chúng ta với một sự kêu-gọi thánh, chẳng theo các việc làm của chúng ta, nhưng theo chính mục-đích của Ngài và ân-diễn đã được ban cho chúng ta trong Đấng Christ Giê-xu từ toàn cõi vĩnh hằng, ¹⁰nhưng nay đã được tiết lộ bởi sự hiện-ra của Cứu-Chúa của chúng ta là Đấng Christ Giê-xu, là Đấng đã thủ tiêu sự chết, và đã đem sự sống và sự bất tử ra ánh-sáng qua tin-lành, ¹¹vì nó mà ta đã được bổ-nhiệm làm một người thuyết giảng và một sứ-đồ và một giáo-viên⁽¹⁾. ¹²Vì lý-do này ta cũng chịu các điều này, nhưng ta không xấu-hổ; vì ta biết Đấng ta đã tin và ta tin chắc rằng Ngài có thể giữ điều ta đã phó-thác cho Ngài cho đến ngày đó⁽²⁾. ¹³Hãy duy trì mẫu-mực của các lời đúng mà ngươi đã nghe từ ta, trong đức-tin và tình thương, là những thứ ở trong Đấng Christ Giê-xu. ¹⁴Hãy bảo vệ, qua Đức Thánh-Linh là Đấng ở trong chúng ta, phần ký thác tốt-lành đã được ủy-thác cho ngươi.

¹⁵Ngươi biết về sự việc rằng tất cả những kẻ ở trong A-si đã bỏ ta, giữa họ có Phy-ghen và Hệt-mô-ghen. ¹⁶Xin Chúa ban khoan-dung cho gia-hộ của Ô-nê-si-phô-rơ, vì người đã thường làm cho ta tươi tỉnh lại và đã không xấu-hổ về dây xích của ta; ¹⁷song khi người ở tại Rô-ma, người đã thiết tha tìm ta và đã tìm được ta—¹⁸xin Chúa ban cho người ân huệ từ Chúa vào ngày đó—và ngươi biết quá rõ các việc phục-dịch gì người đã cung cấp tại Ê-phê-sô.

Linh giới không sợ chịu khổ (2.1-2.13)

¹bản khác thêm: cho dân Ngoại-bang

²hay: sự đã phó-thác cho ta

2Hồi con, bởi vậy, con của ta ơi, hãy mạnh trong ân-diễn ở trong Đấng Christ Giê-xu. ²Và các điều mà con đã nghe từ ta trong sự hiện-diện của nhiều nhân-chứng, hãy giao phó các điều này cho các người trung-tín, là các người cũng sẽ có khả năng dạy những kẻ khác. ³Hãy chịu gian-khổ với ta, như một người lính giỏi của Đấng Christ Giê-xu. ⁴Không một người lính đang phục-vụ nào lại vương-viú chính bản thân trong các việc của đời sống hằng ngày, để bản thân có thể làm vui lòng kẻ đã chiêu-mộ bản thân làm lính. ⁵Và cũng vậy nếu một người nào tranh đua như một lực-sĩ, bản thân không được đội mũ-miền trừ phi bản thân tranh đua theo quy luật. ⁶Nhà nông làm việc cực-nhọc phải là kẻ đầu tiên nhận phần chia của bản thân trong các vụ mùa. ⁷Hãy xem điều ta nói, vì Chúa sẽ cho ngươi sự hiểu-biết trong mọi việc. ⁸Hãy nhớ rằng Giê-xu Đấng Christ, sống lại từ kẻ chết, con cháu của Đa-vít, theo tin-lành của ta, ⁹trong đó ta chịu gian-khổ ngay cả bị trói như một tội phạm; song lời của Đức Chúa TRỜI không bị trói. ¹⁰Vì lý do này, ta chịu đựng mọi sự vì lợi ích của những kẻ được chọn, để họ cũng có thể được sự cứu-rỗi, là thứ ở trong Đấng Christ Giê-xu và với nó vinh-quang đời đời. ¹¹Chính đây là lời phát-biểu đáng tin-cậy:

Vì nếu chúng ta đã chết với Ngài, chúng ta cũng sẽ sống với Ngài;

¹²Nếu chúng ta chịu-đựng, chúng ta cũng sẽ trị-vì với Ngài;

Nếu chúng ta chối Ngài, Ngài cũng sẽ chối chúng ta;

¹³Nếu chúng ta bất tín, Ngài vẫn trung tín, vì Ngài không thể chối chính Ngài.

Các công-nhân tốt không xấu-hổ việc mình làm (2.14-2.26)

¹⁴Hãy nhắc-nhờ họ về các điều này, và hãy long-trọng giao nhiệm-vụ cho họ trong sự hiện-diện của Đức Chúa TRỜI⁽³⁾ chớ cãi-lẫy òn-ào về các lời nói, ấy là vô-dụng, và dẫn đến sự đổ nát của người nghe. ¹⁵Hãy cần cù trình diện chính người được chấp-nhận đối với Đức Chúa TRỜI như một công-nhân, là kẻ không cần bị xấu-hổ, luận-giải chính-xác lời của lẽ thật. ¹⁶Nhưng hãy tránh sự nói huyền thiên trống rỗng và chuyện thể-gian, vì họ sẽ tiến xa hơn trong sự không tin-kính, ¹⁷và lời của họ sẽ lan truyền như bệnh thối hoại⁽⁴⁾. Giữa họ là Hy-mê-nê và Phi-lét, ¹⁸những kẻ đã lạc-lối khỏi lẽ thật, nói rằng sự sống lại đã xảy ra rồi, và như vậy họ đánh đổ đức-tin của một số người. ¹⁹Tuy nhiên, nền-tảng vững-bền của Đức Chúa TRỜI cứ đứng, có dấu niêm phong này: “ĐỨC CHÚA BIẾT NHỮNG KẸ LÀ CỦA NGÀI⁽⁵⁾” và “HÃY ĐỀ MỌI NGƯỜI, LÀ NHỮNG KẸ GỌI DANH CỦA ĐỨC CHÚA KIẾNG SỰ ÁC ĐỘC⁽⁶⁾.” ²⁰Bây giờ trong một nhà lớn, không chỉ có các bình bằng vàng và bạc, nhưng cũng có các bình bằng gỗ và bằng đất, và một số cho danh-dự và một số cho không danh-dự. ²¹Bởi vậy, nếu một người làm sạch mình tránh những điều này⁽⁷⁾, người đó sẽ là cái bình cho danh-dự, được làm nên-thánh, hữu-dụng cho Chủ, được chuẩn bị cho mọi việc lành.

³bản khác: trước mặt Chúa

⁴Nó ăn lan như chum-bao khắp người, cuối cùng nó ăn hết xương

⁵Dân-số 16.5

⁶Ê-sai 26.13

⁷bản khác: những điều ta đã đề-cập đến

Thư Thứ Nhì của Phao-lô
gửi Ti-mô-thê
(2 Ti-mô-thê 2.22-4.22)

²²Bây giờ hãy tránh các ham muốn tuổi trẻ, và hãy đeo đuổi sự công-chính, đức-tin, tình thương, và sự hòa-thuận, với những kẻ kêu-cầu Chúa từ tâm trong sạch. ²³Song hãy từ chối các suy-đoán dốt-nát và đại dốt, biết rằng chúng sanh ra các sự cãi nhau. ²⁴Và kẻ nô-lệ của Chúa không được cãi nhau, nhưng phải từ-tể đối với tất cả, có khả-năng dạy-dỗ, kiên-nhẫn khi bị đối đãi bất công, ²⁵với sự hòa-nhã, việc sửa-sai những kẻ ở trong sự đối-lập, nếu có lẽ Đức Chúa TRỜI có thể ban cho họ sự ăn-năn, dẫn đến sự nhận-biết lẽ thật, ²⁶và họ có thể tỉnh-ngộ và thoát khỏi cam-bẫy của quỷ-vương, đã bị nó giam-cầm lâu nay để thực-hành ý muốn của nó.

2. Các thời khó-khăn cho việc phục-vụ của Christ-nhân (3.1-4.22)

Đặc-tính tội-lỗi của các ngày cuối-cùng (3.1-3.9)

3¹Nhưng hãy ý-thức điều này, rằng trong các ngày cuối-cùng, các thời-kỳ khó-khăn sẽ đến. ²Vì người ta sẽ là những kẻ yêu chính bản thân, những kẻ yêu tiền, khoe-khoang, kiêu-căng, những kẻ chửi rủa, không tuân-phục cha mẹ, vô ơn, không thánh, ³không thương-yêu, không có thể hòa-giải, những kẻ đồn miệng độc địa, không tự-chủ, tàn-bạo, không thích điều thiện, ⁴phản bội, ấu-tả, tự-phụ, những kẻ ưa-thích vui-chơi hơn là những kẻ thương-yêu của Đức Chúa TRỜI, ⁵bám vào một hình-thức tin-kính, mặc dầu chúng đã phủ-nhận quyền-năng của nó; và hãy tránh xa những người như những kẻ này. ⁶Vì giữa chúng là những kẻ vào trong các gia-hộ và mê-hoặc các bà yếu-đuối, bị oản-oại với tội-lỗi, bị dẫn đi với các động-lực khác nhau, ⁷luôn luôn học-hỏi và không bao giờ có thể đạt đến sự nhận-biết lẽ thật. ⁸Và y như Gian-nét và Giam-be đã chống đối Môi-se, thế là những con người này cũng chống đối lẽ thật, những con người có trí bị suy-đồi, bị loại ra về phương-diện đức-tin. ⁹Nhưng chúng sẽ không tiến-bộ thêm; vì sự điên-rồ của chúng sẽ là hiển-nhiên đối với tất cả, cũng như sự điên-rồ của 2 người đó đã xảy ra.

Phao-lô bảo Ti-mô-thê quan-sát cuộc đời của ông (3.10-3.13)

¹⁰Nhưng người đã theo sự giảng-dạy của ta, tánh hạnh, mục-đích, đức-tin, sự kiên-nhẫn, tình thương, sự bền-chí, ¹¹các sự khùng bớ, và đau-khổ, những điều như thế đã xảy ra cho ta tại An-ti-ốt, tại Y-cô-ni, và tại Lít-tơ; các sự khùng bớ biết bao mà ta đã chịu, và Chúa đã cứu thoát ta ra khỏi tất cả chúng! ¹²Và quả thật, tất cả những kẻ muốn sống một cách tin-kính trong Đấng Christ Giê-xu sẽ bị khùng bớ. ¹³Song những kẻ xấu-xa và các kẻ mạo-danh sẽ tiến từ xấu tới tệ hơn, lừa-gạt và bị lừa-gạt.

Tất cả Thánh-Kinh là bởi Đức Chúa TRỜI hà-hơi (3.14-3.17)

¹⁴Tuy nhiên, người hãy tiếp-tục trong những điều người đã học và đã được thuyết-phục về chúng, biết từ ai người đã học chúng; ¹⁵và từ tuổi thơ-ấu, người đã biết các sách thánh có khả-năng cho người sự khôn-ngoan dẫn tới sự cứu-rỗi qua đức-tin ở Đấng Christ Giê-xu. ¹⁶Tất cả Thánh-Kinh đều được Đức Chúa TRỜI hà-hơi⁽¹⁾ và có ích cho sự giảng-dạy, cho sự kết tội, cho sự sửa-trị, cho sự

luyện-tập trong sự công-chính; ¹⁷để người của Đức Chúa TRỜI được đầy-đu, được trang-bị cho mọi việc lành.

Phao-lô giao nhiệm-vụ cho Ti-mô-thê (4.1-4.5)

4¹Ta long-trọng giao nhiệm-vụ cho người trong sự hiện-diện của Đức Chúa TRỜI và của Đấng Christ Giê-xu, là Đấng sẽ phán-xét những kẻ sống và những kẻ chết, và bởi sự hiện-ra của Ngài và vương-quốc của Ngài: ²hãy thuyết-giảng lời; hãy sẵn-sàng lúc hợp thời và lúc không hợp thời; hãy khiển-trách, trách mắng, khuyến-khích, với mọi kiên-nhẫn và chỉ dạy. ³Vì thời-điểm ấy sẽ đến khi họ sẽ không chịu đựng nổi giáo-lý đúng, nhưng muốn được làm cho vui tai, họ sẽ tích-trữ cho chính họ các giáo-sư hợp với chính các tham muốn của họ, ⁴và sẽ xoay tai của họ khỏi lẽ thật, và sẽ xoay qua tới các chuyện hoang-đường. ⁵Nhưng người, hãy chín-chắn trong mọi sự, hãy chịu đựng gian-khổ, hãy làm công việc của một người truyền-giáo, hãy hoàn-thành mục-vụ của người.

Thời-điểm ra đi của Phao-lô đã đến (4.6-4.8)

⁶Vì ta sẵn-sàng bị đổ ra như một rượu lễ, và thời-điểm của sự ra đi của ta đã đến. ⁷Ta đã đánh trận-đánh tốt-lành, ta đã chấm dứt cuộc chạy, ta đã giữ đức-tin; ⁸trong tương-lai có thể dành cho ta cái mũ-miền công-chính, mà Chúa, vị Thâm-phán công-chính, sẽ thưởng cho ta vào ngày đó; và không chỉ cho ta, nhưng cũng cho mọi kẻ đã ưa thích sự hiện ra của Ngài.

Các lời cuối-cùng của Phao-lô (4.9-4.22)

⁹Hãy làm mọi cố-gắng để sớm đến cùng ta, ¹⁰vì Đê-ma, đã ham-mén thế-gian hiện-tại này, đã ruồng bỏ ta và đi tới Tê-sa-lô-ni-ca; Cơ-rét-xen đã đi tới Ga-la-ti, Tít tới Đa-ma-ti, ¹¹Chỉ có Lu-ca ở với ta. Hãy đón Mác và đưa người đến với người, vì chính người có ích cho ta cho sự phục-vụ. ¹²Nhưng Ti-chi-cơ ta đã sai tới Ê-phê-sô. ¹³Khi người đến, hãy đem áo choàng mà ta đã để lại tại Trô-ách cùng Ca-bút, và các sách, một cách đặc-biệt là những cuốn sách bằng da. ¹⁴A-léc-xan-đơ thợ đồng đã làm hại ta rất nhiều; Chúa sẽ trả lại hắn tùy theo các việc làm của hắn. ¹⁵Chính người hãy cảnh giác đề phòng chống lại hắn, vì hắn đã mãnh-liệt phản đối các lời của chúng ta. ¹⁶Ở sự biện-hộ lần đầu của ta, chẳng có ai ủng-hộ ta, nhưng tất cả đã ruồng bỏ ta; câu xin điều đó không bị kẻ chống lại họ. ¹⁷Nhưng Chúa đã đứng với ta và đã thêm sức cho ta, để qua ta lời công bố này đã có thể hoàn-toàn được thành-tựu, và rằng tất cả các dân Ngoại-bang đều có thể nghe; và ta đã được giải-thoát ra khỏi miệng sư-tử. ¹⁸Chúa sẽ giải-thoát ta khỏi mọi hành-vi xấu-xa, và sẽ đưa ta an-toàn tới vương-quốc ở trong trời của Ngài; thuộc về Ngài là vinh-quang đời đời vô-cùng, A-men.

¹⁹Hãy chào-thăm Bơ-rít-ca và A-qui-la, và gia-hộ của Ô-nê-si-phô-rơ. ²⁰Ê-rát vẫn còn ở tại Cô-rinh-tô, nhưng ta đã để Trô-phim ở lại bị bệnh tại Mi-lê. ²¹Hãy làm mọi cố gắng để đến trước mùa đông. Ô-bu-lu, Bu-đen, Li-nút, Co-lau-đi-a, và tất cả anh em cũng chào thăm người.

²²Nguyễn xin Chúa ở với linh của người. Xin ân-điễn ở với người.

¹Xin xem Sáng-thê 2.7 Đức Chúa Trời thở nhe (hà hơi) vào trong